ՀԱՄԱՐԻՒԿ ՀԱՅՐԱՊԱՏԻՒ — ՏԱՐԻ — ԹԻՒ — 1235 — ՍԲՏԵՄԲԵՐԻ — 9 — ՈՒՐԱԻ — 1872

ԳԻՆ ԱՌԱՔՄԱՆ

Տարեկան գինն Պօլսոյ համար 180 գր.
» Գաւառաց » 160 գր.
Վճարմամբ ի Պօլսոյ » 90 գր.
» Գաւառաց » 80 գր.
Առանձին թիւր քերթի դին 50 փա.
Ցանկացողն ասոր մէկ անգամի համար 3 գրուշ, երկու անգամի համար 2 գրուշ, աւելի անգամներու համար գաւ առնկարգելեն կ'ըլայ։

ԱՒԱՒԵՏ

ԼՐԱԳԻՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՕԳՏԱԿԱՐ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍՈՒԹԵԱՆ

ՊԱՏՃԱՌՆԵՐ

Պօտրա դասած լրագրաց հաներս ծախքը նախապրսիքեան վրայ է։

Լրագրոյս վերաբերեալ նամակ կամ որ եւ իցէ գրութիւն խմբագիր —Ջնարչնին պիամ ուղղուի, Պօլիս, Զինիլի խան, Ասխէի պրահնեակը։

Հաներս ծախքը չվճարուած նամակ չընդունուիր։

ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՑԻ ՄԱՍԻՆ

ԿԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԴԱՎԱԼԱ, Գ. ՄԻԼՐ ԵՒ ԴԻՐՄԱՆԵԱՆ

Որ եւ իցէ դասակ մէջ ինչուան որ բարի միտքեր կան, վատն ալ կայ։ Վատն ալ կոչնականութեան կասկած է ազգայնոց, ինչպէս չասներուն յայտնի է, գաղղիացոց համակիր չէ. նոյնպէս պատասխանելիները, մեծամասնութիւնը, մեծամասնութիւն, համերաշխութիւնը միշտ կը խօսին, եւ երբեմն նոյնպարսիսանութիւնն իսկ կը խծծէ եւ աշխատելու կամ գալ, վազվզելու կոչնական։

Այս տարօրինակ թիւռլի՝ թագի գաղղիոյ վրայ ակնարկ մը ձգելով անկողմնապար գատաստանին մի կընէ նոյն ներկայ վիճակին վրայ եւ առանձնաձեւ ունէն հայր եւ կազմակերպել կը գտնէ՝ կառավարութեան պլանը գանազան այն հոյակապ մարդ ան չնորհիւ, որ նոյն իսկ թագին սքանչացումն պատճառած է։

Ա՛հա ասոնք։

«Ակնկալ առաներուս ամէն ուշադրութիւն իրաւունք ունէր ըսելու թէ ինքն եւ Ազգային ժողովը ատեան հիմնարկ էին քան դհատարակական կառավարութիւնն եւ նոյն հատուածները 1871 ապրիլ ամսոյ մէջ տպրուածները հրատարակները վերջացին վերոյ յարձակումներուն համար։ եւ իրենց ատենին եղած էին, բայց եւ այնպէս միեղ չորեմի չարաշահ տպագրութիւն կայ եւ ան՝ եղած վիճակը որ հատուածութիւնը վերջնական յայտնութիւնը ետպատ Գ. Թիւէր յանձնոյ ամսոյ մէջ վերջացուց հրկրին կառավարութիւնն ամբողջացուց ձեւերն անցանելով այնտեղութեան գանձուն պահանջը լցնելու, վարկը վերահաստատելու, պատերազմական տուգանքը մէկ մեծ մասը վճարելու եւ երկիրը դրաւող օտար զօրքն հնար եղածին չափ շուտով ճանրելու պրօգրամ։

Գ. Թիւէր յանձնը վերջացնելէ, գնահատականները լսուէ, վերջապէս Գաղղիա յուսացուցէն խոր ապեւի քարձր վիճակի մի մէջ գրաւ։ եւ որ ասոնք Հրաշալին է, ընդդիմէ կրցաւ իշխանութեան վերոյ հատուածը բանալ առանց կուսակցութեան մ՛ադնատութեան, կառավարութիւնն ամէնէ ատոր մ՛առոյ ինչ որ էր, այսօր ալ նոյնն է, որովհետ կարտաբերեան անկումէն հետեւ անոր գլխն հիմնական Համերաշխութիւնը, եւ Գ. Թիւէր նոյն Համերաշխութեան նախօրոգահ, պարտագիր իշխանութեան գլուխ Ազգային ժողովին Մեհնատ, վերջապէս բոլորձակ ոեր կը մնայ իւր իշխանութիւնն 1871ի սրբունեալ հերկերքութեան չուշն անոտգանելէն հետեւ կենդանի մնայ, ապրելու, եւ նախագահն այսօր ալ նոյն անկախութիւնն ունի, զոր իշխանութեան բարձրացած օրն ունէր։ Անօգուտ է յառելցնել թէ Գ. Թիւէր եւ իւր Համերաշխութիւնը քան տարի ժամանակ եղած է։

Այս գործնական իրագործութեան մէկնութիւնը գիւրին է եւ պարզ, Համերաշխութեան գերագոյն նախագահ Գ. Թիւէր նախագահած կառավարութեան ձեւը՝ մի միայն նեղիկ բաժանմունք պատճառած է որ կանգուն կը մնայ Գաղղիոյ այսօր չորս տարիէ կառավարութիւնը ունի, պայց մին Համզոյի կամալ կոչ, միւսն Ծանոյի գործը, երբորդ կայսրութիւն, չորրորդ Հռատարակութիւն։

Այս կառավարութիւններէն ոչ մին նպատակ էր Գ. Թիւէրի, որ կառավարութիւններէ դուրս կենալով իրարանձիրդին ատրամիրժումն ընդունել կուսակցի իրեն, այս պատճառաւ որ միւս երեք կառավարութիւնք ալ տարաձայնեցնել են Հատարակիչներ գոհ կը լինին նախագահէն՝ միաբեռականներուն հետ քաղաքական համար, մինչդեռ միանգամայնք ալ պահ կը լինին Պռնապարտիստներէն եւ Հատարակիչներէն։ Գ. Թիւէր Համոզուած էր որ այս ազգը վերածուելու առթի պիտի ըլլար իր ձեռքով մէջ բռնած էր նպատակն եւ իր անձնանկից գաւառ եւ տարաձայնութեան տուգանք պահանջիչ Գ. Փիաճոլքի այս կարծիքը միայն չափ միայն ճշմարիտ էր։

Մեծ Գաղղիական ազգին բնաւորութիւնը կատարելապէս Հասկցաւ, Գաղղիոյ անոգուածի վիճակներուն վերջ գնալ գաղափար չունէր։ Գաղղիա կը Հատատած, իւր ատենները նաբլէն ձեռք կանցունէ, իւր յոյսերը կը գանէ, եւ Գ. Թիւէրի Համոզումէն չնարհիւ յաւագ կը քալէ՝ ամէն արգելից յաղթելով Գ. Թիւէր իւր երկար եւ անխոնջ ուսմանց պատուղ չտանակին եւ նեւռնոից վերակազմութեան նախ ընդունի՝ ազգային վիճակի մի մէջ գերատ Գաղղիոյ ոչ միայն իւր պատասխանատուութիւնը։

Պարիզ 17 մայիս։

Պաղէն մարաջախտը գոհունակ Համար պատերազմական ատենի մի կազմութեան տրամադրող օրէնքը քաւէտրիկացաւ Ազգային ժողովին։

Լէտրո 16 մայիս։

Ա՛հագին հրդեհ մի չորս ժամու ատրաճութեամբ անոր մեծագոյն գործատուց 30000 մարդ ատկողի թշուառութեան մէջ ինկան եւ բացօթեայ կը պատկին։

Պաւքրէչ 16 մայիս։

Իշխանը Պիսմարկ ըսած ատենատրութեան գատաստանի, եւ ամենագոյն Համակրութեամբ ընդունուեցաւ քաղաքիս ժողովրդէն։

Նիս Լորք 17 մայիս։

Ամին կարգի ժողովրդեան մէջ ընդհանուր բազմանք կայ Անգլիոյ հետ ծագած գժտութեան վախճանը տեսնելու, եւ կը յուսացուի որ յաւելուած յօդուածին վաւերացմանը դէմ ոմանց ունեցած Համառակութիւնը կը դիջանի։

Մադրիտ 17 մայիս։

Սէրրանօ մարաջախտը կը յաջաջանայ Պիւրկոսէի մէջ եւ այսօր վաղը Բարիսպէնրան վրայ պիտի յարձակի։

Վիէննա 17 մայիս։

Սօֆի արչիդքաւհոն այս գիշեր Համագաղ անցուց։

Աթէնք 17 մայիս։

Վրիմէմզերկի Թագուհին եւ Վրան մեծ գքաւհին այս իրիկուն մեկնեցան առիւէց յետոյ։

Վիէննա 18 մայիս։

Սօֆի արչիդքաւհոն վիճակը գոհացուցիչ է եւ հետզհետէ կը բարւոքի։

Կառավարութիւնը կը յուսայ որ կըզերծն նոր իր միաբանութիւնը կարող կը լինի առնել Ազգային կուսակցութեան մերձնաւորութիւնը, եւ զայն բոլորովին անոր վիճակի մէջ դնել։

Լոնտրա 18 մայիս։

Դահ. Քօնս. 53 3/16
փար. 1869 71 1/2
» 1871 70 3/4
Անգլ. Քօնս. 93 1/4
Աֆրան 18
Ժօնէր 42

Լիվերբուլ 16 մայիս։

Բամպակ Մ. Ն. 0.113/8
Ցարուած 15000 Համ։

ՎԵՐՋԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Պէրլին 16 մայիս։

Կը Հաւատան թէ Իտալիոյ Թագաւորին պատ Ռոմոկրի իշխանը Պէրլին պիտի գայ։ Ա՛յս ուղեւորութեան արդիւնքն Իտալիոյ եւ Գերմանիոյ քաղաքական յարաբերութեանց ամրապնդում մը պիտի լինի։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐՔ

Կայսերական հրամանաւ.

Պետական խորհրդոյ անդամ Պէտիմ Պէյ Կ. Պոլսոյ քաղաքապետ անուանեցաւ.

Կ. Պոլսոյ քաղաքապետ Ալի պէյ Հասարակաց շինութեանց պաշտօնէի Մուսթէշար անուանեցաւ.

Հասարակաց շինութեանց պաշտօնէի Մուսթէշար վահան էֆէնտին Բարեկարգութեանց (թանզիմաթ) յանձնաժողովին անդամ անուանեցաւ՝ Դոլմա Պաղչէի Սուլթանիէ գալուցին մշտենութեան պաշտօնն ալ պահելով.

Տօպեան Յակոբ էֆէնտին Անատոլու խորհրդին նախագահ անուանեցաւ՝ Խաշանք Հէշտիպէի մուտեսարիֆութեան պաշտօնն ալ պահելով.

Դարձեալ կայսերական հրամանաւ.

Երեւանից պաշտօնեայ Դալիպ պէյ Տրապիզոնի կուսակալ անուանեցաւ.

Երեւանից պաշտօնատան Մուսթէշար Էմին էֆէնտին Երեւանից պաշտօնեայ անուանեցաւ. Պօլսոյ ատաբանան.

Ջէվտէթ–Յօմանէքի փաշան անօրէն Խաւրշիտ փաշան Սէլանիքի նահանգի փաշան Ֆէքիրիի, եւ Խասան փաշան Երզրումայ կուսակալ անուանեցաւ.

Ճէմիլ նախորդ կուսակալ Բէսիմ փաշան Պետական խորհրդոյ անդամ անուանեցաւ.

Վեհ. Սուլթանը յարմար տեսաւ օրը Տօլմա–Պաղչէի պալատէն Չրաղանի նոր պալատը փոխադրել իւր բնակութիւնը.

Երէկ Տաճկաց Մեվլուտի (Մարգարէին ծննդեան) տօնը սովորական արարողութեամբ կատարեցաւ, գիշերը լուսավառութիւն լինելով եւ ցերեկն ալ թնդանօթներ արձակուելով.

Սոյն պատճառաւ տէրութեան պաշտօնատուններն ալ գոց էին.

[illegible]

[illegible]

8 մայիս Երկուշաբթի իրիկուն		38	1
9 » Երեքշաբթի առաւօտ			
բացուեցաւ		38	4
կէսօր		38	18

Կ. Պոլիս 8 մայիս

Սարքեթէ մէնէթայի բաժինք	Անգ. լիր.		12.19
Փրէմի »	»	Օսմ.	» 15.25
Փրէմի Ալթըն—թիւրք			11,30
Երկաթուղեաց	»	Ֆր.	168 1/2
Փոխ. 1863	»	»	355.50
» 1865	»	»	363.50
» 1869	»	»	308
Թրամուէյ	Օսմ.	լիր.	12.90

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԿԱԹՈԼԻԿ ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՐԻԱՐՔԱԿԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆ

Արդէն ծանուցած էինք թէ կայսերական հրամանագրութիւնը կաթոլիկ Հայոց Դրօշակեան եւ աշխարհական գլխաւորներն անցեալ երկուշաբթի օրը Բ. Դուռը հրաւիրելով, յատուկ հրամանագրով մ՚արտօնութիւն տուած էր հինաւուրց սովորութեանց համեմատ նոր պատրիարք մ՚ընտրելու Գեր. Հասունի տեղ.

Հակահասունեանք՝ այս հրամանին համեմատ՝ անցեալ հինգշաբթի առաւօտ Հասունեանց գլխաւորներուն ալ հրաւէր գրելով, նախապատրաստական ժողով մ՚ըրին, եւ քուէից բազմաձայն առաւելութեամբ Տիգրանակերտի Բիւզէրեան Գեր. Յովհան եպիսկոպոսը պատրիարքական ընտրելի առաջարկին.

Սակայն միւս կողմանէ Հասունեանք չուզելով Հակահասունեանց հետ միաբանիլ, ուրիշ օր 250ի չափ ժողով կը գումարեն Դալաթիոյ փոխն եկեղեցին, եւ Հօն Պետրոսի Բերիբ–

եան եպիսկոպոսը պատրիարք կ՚ընտրեն, եւ անմիջապէս գաւառաց հետ ազգէր ու գրելով կը ծանուցանեն այս ընտրութիւնը. Թէլքիճեան ալ հետագայով Կ. Պոլիս կը հասնի.

Հետեւեալ օրը՝ շաբաթ՝ Հասունեանց գլխաւորներն՝ աշխարհական եւ եկեղեցական՝ արտաքսաւորութիւն մը կազմելով Բ. Դուռը կերթան եւ իրենց ընտրութեան տեղեկագիրը Մեծ. Եպարքոսին փութացմանը կը ներկայացնեն։

Բայց նորին Բարձրութիւնն՝ ինչպէս կ՚երեւի՝ եղելութիւնն խնդրած լինելով տեղեկագիրը չընդունիր եւ կը պատասխանէ թէ մի միայն Հասունեանց կողմանէ եղած ընտրութիւնն անվաւեր եւ ընդունելի է. առաջ նոյն ընտրութիւնը կը հրամայէ՝ համայն կաթոլիկ Հասարակութեան մասնակցութեամբ, ինչպէս որ Բ. Դրան հրամանագիրը պատուիրած էր Հասունեանք կը պատասխանեն թէ Հակահասունեանք հերքածներ լինելով իրենց չէին կրնար նոցա եկեղեցին մտնել. Մեծ Եպարքոսն այս գըլ[illegible]թիւնն ալ կը հարթէ՝ հրաման ընելով որ ընտրութիւնը Դալաթիա Սարայի դպրատանին մեծ դահլիճին մէջ կատարուի՝ ի ներկայութեան Պէյլիքճի էֆէնտիին.

Այս արդեան համեմատ, կիրակի օրը Հակահասունեան ազգայինք Դալաթիա–Սարայ գումարուելով, ի ներկայութեան Պէյլիքճի էֆէնտիին քըւէարկութեան ձեռնարկեցին.

Նոյն միջոցին Հասունեան կուսակցութիւնն Մայրեան Պօղոս պէյ, Պաղդասար պէյ, եւ Ալթունեան Յօհաննէս էֆէնտի պատգամաւոր հանելով յայտնեցին Պէյլիքճի էֆէնտիին թէ բանադրեալ եկեղեցականները ընդունած պաշտօնը մ՚իրենց կրօնին հակառակ լինելով չեն կրնար ընդունիլ. Հետեւաբար կը բողոքեն կատարուելիք ընտրութեան դէմ։ Պէյլիքճի էֆէնտին ալ սակայն շատ ու գրեթէ համաձայն իրենց բողոքը նոցա ալ գիտցնելով, առանց ինչ պատճառի, եւ Պէյլիքճի էֆէնտին տալով մեկնեցան.

Յետոյ քուէարկութիւնն սկսելով, կանոնաւ արոպէս կատարեցաւ, եւ 1200 քուէէն 1193 ը Բիւզէրեան Գեր. Յովհան եպիսկոպոսին եղաւ. Վերջին համաձայնութիւն մի, որ պատիւ կը բերէ Արեւելեան կաթոլիկ ազգայնոց լուսամիտ եւ միաբանասէր ոգւոյն.

Ընտրութեան ատենագրէն ետեւ Գեր. Նշիկեճեան Գրիգոր վարդապետ առաջնորդութեան մ՚ընելով Վեհ. Սուլթանին եւ նորա պաշտօնէից համար. Ձերմեռանդ բարեմաղթութիւններ բըրաւ, որոնք բոլոր ժողովուրդն ափն զարկելով ողջունեց.

Պէյլիքճի էֆէնտին գիր մ՚ըստ արգիլ ատեան նորընտիր պատրիարքին այս խնդրոյ. «Տէրութեան հաստատութեամբ, Պօղոսի Բէյզէրաբեան նման հանգստեան եւ արդիւ անոր ներհուն կ՚ընդունիս ընդունիլ, աւգին խրատական տեղի չունի, եւ այս պարմաններուն հակառակ ընթացքի մէջ գտնուող առեն հրամարել համարելի»

Ընտրութեան տեղեկագիրը նոյն օրն ատրապարակելով պատրաստութեամբ Մեծ Եպարքոսին առաքեցաւ, որպէս զի վեհ. կայսեր փութացմանը ներկայացնէ.

Այսպէս ահա մեր կաթոլիկ ազգայնոց Հասունեան եւ Հակահասունեան խնդիրն մէջ օժտուած կատարեալ է, եւ այս ատրապարանման մէջ եթէ մխիթարական բան մի կայ, ազգային ամնդութեանց եւ խռովութեանց յաղթանակն է Հակադգային ոգւոյ եւ միաբանութեան վերայ. յաղթանակ մի որ ամէն ազգասիրաց բերկրութիւն կը պատճառէ, եւ որոյ համար մեք ալ մեր սրտակցութիւնը կը յայտնենք Արեւելեան կաթոլիկ ազգայնոց.

Սոյն խնդրոյն նկատմամբ Ամէրիկեան վարչութեան կողմանէ առ Վեհ. Կարդինալեան Ս. Լիւթօճեան ուղղեալ յայտարարութեան պատճէնը.

(Ծրագրաւորութեան թիւ ԲԻ—1234)

Ամերիկեան Ազգ. վարչութիւնս մեկ կողմէն նկատելով Նիկողայոսի եւ առ մայրապետ կուսակցաց մեծմեծ թիւնները. եւ միւս կողմէն նկատելով որ յարաբերութեանց խնդիրն երկար բանակցութեանց պէտք ունի, եւ կիլիկիոյ թեմականաց անհնար պիտի լինէր ալ հեռանալ բոլոր իրենց կաթողիկոսական խնդրոյն առ կոնստանդնուպոլիս, յարաբերութեան մասին Սոյն նախընտիր կաթողիկոսին կանխաւ ընդունելութեան խոստովանութեամբ ասելով նախ փաստերու մասնաւորապէս Ընդհ. Ժողովին, որպէս զի կիլիկիոյ յաջորդ եւ ատամնեայ միաբանք հանգստանալէն ետեւ Ընդհանուր յարաբերութեանց գործին ձեռնարկութեան եւ ժամանակը միջոց լինէր որպէս սկսուած այն գործին վրայ Ձեր վեհափառութեան հետ բանակցելու.

Տարակոյս չկայ թէ Ձեր վեհափառութիւնն ալ ընթերցելով նոյն նամակն ասանդարութիւնը, պիտի համոզուի թէ որչափ անհրաժեշտ է ընդգծելու մասին երկիւղը, բատ որում թէ Ազգ. վարչութեանս եւ թէ նախաբ. ժողովոյ համար յարաբերութիւնք կիլիկիոյ կաթողիկոսին կողմանէ ընդունուած կը համարուին, փան զի այն օր՝ երբ կիլիկիոյ կաթողիկոսի իւր խոստմնագիրը դրժէ եւ առհամարհել յարաբերութիւնքը չընդունի, եւ կամ նորա գէմ փորձի անտարբերութեան մտադրութեան տակ կեցնայ, եւ ՚ի պահանջել հարկին՝ միշտ անդամ կը գտնի իր պաշտօնէն. Ջնիք յուսար թէ Ձեր վեհափառութիւնն համոզուած լինի որ Սոյ կաթողիկոսին փափագում Ազգ. Ընդհ. Ժողովէն ընտրելու Սիսը բարձրացած համարէ, փան զի Ձեր վեհափառութիւնը գիտէ որչափ թէ ալ միայն փափագումի, այլ եւ ընտրութիւնն անգամ Ընդհ. ժողովէն պիտի կատարուէր բատ 1866 յունիս 22ի արձանին միաձայնին համաձայն որոշման եւ Ազգ. Ընդհ. ժողովոյ, Բայց արաքինական առեն անցնելով դատադան նորանոր գէպքեր խնդրոյն միձակը կերպարանափոխ էին ըրած, վարչութիւնս խոհեմ կանխազգուշութեամբ պատշաճ դատեց այն որոշումը գործադրել տալ՝ անցեալ տարի միանգամ եւս Ընդհ. ժողովոյ առաջը հանելը որ վերջապէս նոցա չարանակ ըլլալէ եւ խնդրոյն ամէն կէտերը կատարելոց ուշադրութեամբ քննել եւ տեն՝ որչափ ընտրութիւնը դատաստանի եկեղեցին վերապահել եւ այն ալ Ընդհ. ժողովով.

Սակայն անոնք որ Սոյ կաթողիկոսը դատ կ՚ուզէ եւ Սոյ ժողովուրդը դատ մերժէ չընդունելու երկիւղով՝ ընտրութիւնն ալ Սոյ միաձայնաց գուգած ընտրելոց ցանկի մի վրայ Ընդհ. ժողովով ընել կուզէին, վարկ բացմամբ ալ նոյն առաջարկութիւնը ձեռք բերած համարեցան, փան զի Ընդհ. ժողովով ըլլալիք ամէն անօրինութիւն միշտ ժողովրդեան եւ ընդհանուր ազգին համար առաջարկութեան միջոցները բնականաբար իր ձեռն ունի. եւ որ եւ է երկիւղ կամ կասկածի տեղի չմնար. Արդարեւ մէջ ալ այն խնդրին իր վաղեմեալ ընտրը կազմուած է՝ փափագումի Ընդհ. ժողովոյ վերապահուած լինելով որ բնակ է Ընդհանուր Թուրքիոյ բոլոր Հայոց դիմումներէն եւ ժողովոց հան ազգին առ Ձեզ անօրինելի

կը պատճառէ, եւ որոյ համար մեք ալ մեր ուրախակցութիւնը կը յայտնենք Արեւելեան կաթոլիկ ազգայնոց.

խնդիր մ՚է, այն ժողովրդեան որ տէրն է Աթոռոյ եւ պահապան անոր իրաւատութեան. Ջնք յուսար նաեւ թէ Ձեր վեհափառութիւնն համաձայն գտնուի այն կարծեաց թէ՝ Բայց առաւել էր Սսեցւոց որ ինքնագլուխ ընտրէին իրենց կաթողիկոսը եւ վաւերացնել տային. այս բաները չեմք գիտեր թէ ինչ միջոց ունէին իրենց ձեռք ը առաջադրին մէջ փանդի տակ ձեռնարկելու Հայաստանեայց եկեղեցւոյ միութիւնն ու ամբողջութիւնը. մինչդեռ Նիկոդայոս եւ իւր կուսակիցներն ալ մեռնելոյն միջոցով կը ջանային եղափոխել նոր. վարչութեան իրաւասութենէն. Ա.Ս. Ձեր վեհափառութիւնը կը գանգատի թէ ինչու ՚ի Ս. Էջմիածին ձեռնադրեալ եպիսկոպոս մի Սոյ կաթողիկոս կ՚ընտրուի.

Այս մասին ՚ի բաց առեալ անհնար պատճառաբանութիւնը, անշուշտ Ձեր վեհափառութեան ուշադրութենէն վրիպած են նաեւ միծակային Հռոմայեցւոց ժողովոյն Սոյ եւ Աղթամարայ համար պատրաստած կաթողիկոսական ընտրելեաց ցանկերը, յորս անխտիր Հայաստանեայց եկեղեցւոյ եպիսկոպոսունք եւ վարդապետք ընտրելի նշանակուած էին. ինչպէս Ս. Էջմիածնի ձեռնադրեալ Արիստակէս եպիսկոպոսը Սոյ Աթոռոյն համար եւ Թոխաթցեան Յակոբ եպիսկոպոսը Աղթամարայ Աթոռոյն համար. եւ Ձեր վեհափառութիւնը մինչեւ ՚ի Պոլիս էր ու միայն առանց վրայ դիտողութիւն մի չըրաւ, այլ նաեւ յետ ընդունելոյ պաշտօնապէս այն երկու Աթոռոց ընտրելեաց ցանկերը, որ եկեղեցական Յանձնաժողով մի պատրաստուած էր, եւ որոյն մէջ յայտնի գրուած էր թէ Սոյ Աթոռոյն վրայ Աչօղաչեանց գերդաստանին ունեցած ժառանգական իրաւունքն ազգովին ջնջուած եւ արտանդրաց եւ եթ պահուած է, երբեք չմերժեց այս ցանկերը.

Արդ՝ յայտնի կ՚երեւի ներկայ բացատրութիւններէն, որ Ազգային վարչութիւնս ինչպէս նաեւ Կ. Պոլսոյ Ազգային Երեսփոխ. ժողովը, ոչ թէ մեղանչած է Ս. Էջմիածնի Մայր Աթոռոյ իրաւանցը դէմ, ընդհակառակն անոր գերապանծութիւնը պահպանելով Հայաստանեայց Ս. Եկեղեցւոյ միութեան եւ ամբողջութեան սրբանուէր վըսեմագին ամէն ատաց, եւ Սոյ անկախութիւն պահանջող գիւղը որ նաւու համեմատ տակ մտնելով՝ աստուածային բաց արգահատել յաջողած է.

Մեր նախորդ պաշտօնակիցները՝ Սոյ եւ Աղթամարայ միձակներն ալ Ձերդ վեհափառութեան իբրեւ ընդհանրական կաթողիկոսի ընտրութեան մասնակցել տալով մեծ փափաքով մ՚առնել տուած էին եկեղեցւոյ միութեան ապացոյցին. կիլիկիոյ Թեմականք դոյն առաւել պարզեցին ՚ի Ս. Էջմիածին ձեռնադրեալ եպիսկոպոս մի անխտրութեամբ իրենց Թեմին կաթողիկոս ընտրելով. զոր նախընթացներ Ազգային Երեսփոխանական ժողովն այդ ընտրութիւնը վաւերացնելով, որ Հայաստանեայց մի սուրբ եւ առաքելական եկեղեցւոյ ամբողջութեան յատկանշական ապացոյցն է.

Արդ՝ որովհետեւ Ազգ. վարչութիւնս ապահով է՝ թէ Ձեր վեհափառութիւնը ներկայ յայտագիրս կարդալէ եւ Ընդհ. ժողովոյ Սահմանադրութիւնն ալ ուշադրութեան առնելու բարեհաճելէ ետքը՝ բացայայտ պիտի տեսնէ թէ ինչ է այն ոգւոյն չարժառիթը՝ որ քանի տարիէ ՚ի վեր փորձուած այն ամբողջ մի չհերքեցինք կիսգ. վարչութիւնս անդադար զրպարտելու. իւր բոլոր ազգօգուտ միտումներն յառաջ մղելով, եւ որ ամենէն բանաւորն է, նոյն խոհ–

Ձեր վեհափառութիւնը խոստացաւ յանձնարարել . . . աւելորդ կը համարիմք այլ եւս երկարել այս մասին վերայ։

Դալով յաջորդութեանց խնդրոյն, Ազգ. վարչութիւնս մեծ ցաւօք կը խոստովանի թէ իր կազմութեան առաջին օրէն պատրաստ էր այն խնդրոյն միջամտել, բայց չկրցաւ, եւ պատճառն յայտնի է ամենուն. 1866էն ասդին Ազգ. վարչութեան խանգարեալ վիճակն պատճառաւ ամենայն ազգային գործեր եւ խնդիրներ հային զրկեալ, եւ մանաւանդ նիկողայոսի ապառումն եւ ազգականաց խորհրդոց եւ ջանից գէթ առնելու ամենայն դժուարին էր, որ առանց զայն կարգադրելու մեծամեծ արդիւնքն հայոց յաջորդութեանց խնդրոյն ձեռնարկութեանը։ Միւս կողմանէ մեծ յոյս ունէր որ Ձեր վեհափառութիւնն յառաջադիմութեան ազգային ներկայացուցչական ժողովոյ որ 1867 փետրվարի եւ յառ հանդիսաւոր խոստման եւ ուխտի Ձերդ վեհափառութեան 'ի Ս. Էջմիածնի եկեղեցւոյ 'ի Ռուսաց ձեռնարկած է արդէն Մայր Աթոռոյ Հայաստանեայց անկախութեան եւ կաթողիկոսական իրաւասութեան վերահաստատութեան գործին, այն է Ջնջելու Պօլոժէնիոյ անուն կարգադրութեան այն մասերը որոնք կաթողիկոսի բողոքական պաշտօնին կը վերաբերին եւ գլխաւորին հակառակ են մեր սուրբ եւ ազգային եկեղեցւոյ կանոնաց եւ աւանդութեանց. Յուսով կ'սպասէր Ձեր վեհափառութենէն առանց այս մասին յաջող եւ բերկրալից լուր։

Այս պէտք ուրախութեամբ կը տեսնեմք որ մեր յոյսն 'ի դերեւ չէ ելած, զի Ձեր վեհափառութիւնը Սրբոյ կաթողիկոսական խնդրոյն առթիւ կը բանայ այն յաջորդութեանց խնդիրը, եւ իր հնազանդին մէջ կը ծանուցանէ թէ իր նախորդաց ժամանակ ըստ կանոնաց եկեղեցական ժողովոյ մը մէջ պէտք է ընտրուին. ազգային վարչութիւնս ալ պատիւ ունի հաւատ կը համարի սիրելի ըսել կանոնադրութեան հետեւութեան կը խնդրէ որ Ձեր վեհափառութիւնը բարեհաճի ծանուցանել թէ ո՛ր եւ ի՛նչ եղանակաւ այդ ժողովը պիտի գումարուի, եւ յաջորդութեանց խնդրին վրայ այս ազգի եկեղեցական ուրիշ ի՛նչ կարեւոր խնդիրներ պիտի ներկայացնեն։

Առանց կարեւորութիւն տալու մանաւանդ այս խնդրոյս վրայ արտայայտած գաղափարներուն, անտարակոյս եմք որ Ձեր վեհափառութիւնը պիտի ընդունի Ազգ. վարչութեան համոյն անդամոց անկեղծ բղձմանց եւ հաւատարիմ արդեանց հաւատքը, որք խնդրոյն ընթացքն միայն Ձեր վեհափառութեան հայրախնամ նախաձեռնութեանց ներկայացնելով ուսուցանելու են որ Արարատեան Հայրապետ ալ պիտի համոզուի թէ այն երեւակայեալ բոլոր փառքերն պիտի ցրւին յաջորդութեանց խնդրոյն լուծմամբ, ու բոլ կարգադրութեան մեծ գործն 'ի գլուխ հանելու փառքը՝ եւ Հայաստանեայց եկեղեցւոյ հարազատ որդւոց անհամբերութիւնքն ու իւրք սպասելու արժանքը՝ Ձեր վեհափառութեան պահուած է։

10 մայիս 1872 — Անամբ միշտ Ձերդ ի Պատր. Հայոց վեհափառութեան ի Կ. Պօլիս ամենախոնարհ ծառայք

Փ. Կ. Ատենապետ Վարչական
Խորհրդոց Ազգային Պատրիարքարանի Կ. Պօլսոյ ի Դիւանէ Քաղ. Ժողովոյ
Ատենադպիր — Ատենադպիր
Տ. Ռ. ... — Ս. Ա. ...

ՓԱՍՏՕՆԱԿԱՆ ՑԱՆՈՒՑՈՒՄ
ԱԶԳԱՅԻՆ ՎԱՐԺՈՒԹԵԱՆ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴՈՑ

Այսէ առաջ Մայրաքաղաքիս Թաղական խորհրդոց հարցուցած Պատրիարքական 1439 համար շրջաբերական հաւանութեամբ Ս. Կարապետ եւ Էյուպի Ս. Եղիա եկեղեցեաց թաղ. խորհրդարանները իրենց եկեղեցեաց հաշուեցուցերն որոնք մինչեւ անցեալ 1871 տարւոյ վերջ կը յանգին, մատուցին Տնտեսական խորհրդոյ։ Այս հաշուեցուցերուն մէկ մէկ տարբերութեամբ թաղ. խորհրդարաններն զատ զատ իրենց եկեղեցեաց բակը կախած են 'ի տես ժողովրդեան։ Այն թաղեցիները որ իրենց եկեղեցեաց վերաբերեալ այն հաշիւներուն վրայ դիտողութիւն ունին, կրնան ծանօթացնել թաղականէն մինչեւ մէկ ամիս իրենց դիտողութիւնները գրով ներկայացնել Տնտեսական խորհրդոյ. իսկ եթէ նոյն պայմանաժամէն ետեւ գիտողութիւն կամ բողոք տեղի ունենայ անընդունելի պիտի ըլլայ։

8 Մայիս 1872
'ի Պատրիարքարանի Հայոց
Կ. Պօլիս.

. . . Խմբագիր.

Ձեր Մասիսի նախընթաց թերթ հրատարակած Դեռադիր — Յեռադարձական վարժարանի մէջ Ապրիլ 30 կիրակի օրը տեղի ունեցած այս հանդէսին նկարագրութեան մէջ սխալ մը նշմարեցի. Մ. Քեօթիպեան Հայր Ձաւէն արծաթագրին ծնողաց ատեն երկխօսութիւն ըսել չէր գրած, այլ բոլոր մը մեր վարժարանի ուսուցիչներու կողմանէ գրուած էր. այս խօսքերէն կարելի է տեսնել հանդէսին թէ ինչպէս աշակերտք մինչեւ Ջաւէն արծաթագրին այդ հրաւիրութիւնը չունէր եւ նոյն ատեն ունեցեր է, բայց անոր իրաւունքն։

Մ. Քեօթիպեան նախորդ Տնօրէնութեան օրով վարժարան ընդունուած աշակերտն 'ի վեր այդ հրաւիրութեան աէքին բոլոր հանդիսաւոր է. իւր կենդանի խօսքեր փոքր մը կը նեղէր. մինչ անդամն եւ նիհար էր, անոր որ վարժարանի պաշտօնեաները 'ի սկզբանէ անոր զբաղեցած խնդրին հրաւիրութեան վասն բարեկարգութիւնը բան մը կը փորձէին անոր հետ վարժարանի կանոնացն համաձայն անոր խնոտ յառաջդիմութեան թերթեր ընելով։ Այս տարի Յունուարի արծաթագրին առն գնաց եւ յետ ատեն իւր ծնողաց քով հիւանդ պառկեցաւ հոն. քիչ մ'առաջ կեցածին պէտ յայտր թափանցեր է վարժարան դառնալ համար, ծնողքն ալ պարտաւոր են ստիպել զանի խորհիլ փառք։ 29 ին. Վարժարանիս անօրինութիւնը թէ եւ ընդունեց, բայց անմիջապէս բժիշկին խնամքը յանձնեց, եւ մանաւանդ Տէր. Յովհաննէս Քէօթիպեանին ատաջարկեց որ հիւանդը տարէնալ տուն տանել. Մինչեւ տուն խրկուիլը տղուն դատ չէր ըրածներ, իր կամաց թողուած էր. եթէ քիչ մ'աշխատել ուզէր՝ կարդալէն։ Մայիս 10 ին բժշկին հրամանաւ տուն խրկուեցաւ՝ որ մինչեւ ապրիլ 29 հիւանդ պառկելով իւր գեղեցկին մահնանայուն կենդանի։

Ձեր թերթ հանդիսին վրայ տեղեկութիւն տուողին գիտակցութիւնը հարկաւ վարժարանիս բարեկամութիւն ըսել եղած է, բայց մեր ցաւը տակաւին է որ վարժարանիս «բարեկամաց» ձեռք գիտնըկուլ. Գիտէք որ քիչքին տեսնեմք կարգ մը անձինք վարժարանիս վրայ չարախօսելու համար մեր ուրիշ պատմութիւններ յայտնելով բացատրեցան յարմարած ծանրակշիռն են ի երկար կրնան։ Այսպիսի Մ. Քեօթիպեան ուզելն հրաւիրութեան յանձնելոյ մասին կը կարգադրել հրաւիրին իրենց ցնցող համեստութեան ամբաստանութիւններ ընել եւ բարեմիտ ծնողաց սիրտը պղտորել։ Այս պատճառաւ է ահա որ այդ բան ինքնին փոքր սխալը ուղղել կարեւոր համարեցինք, եւ կը խնդրեմ, . . . Խմբագիր, որ Ձեր պատուական թերթին մէջ ներկայս հրատարակել բարեհաճիք։

Իսրին յարգանաց հաւաստիքը ընդունեցէք վեհանձնիդ մեծապատիւ Ձեր . . .

8 Մայիս 1872 Յառաջադիմ. վարժարանիս
Ա. Կ. Ն. վարժապետ Մ. ՍԻՄՈՆԵԱՆ
'ի Խասգիւղ.

. . . Խմբագիր.

ԱԵՏՈՆՆԵԱՆ ՄՈՀԻՆԵԱՆ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍԵԱՆ հանգուցեալ աստուածորդին ձեռագիրը բաւական ժամանակէ 'ի վեր պահած էի իբր յանձն առնելով պահելով որ իբր մասնաւորութեանց մէջ կը պահէի զայս, ինչպէս որ ատոր նման շատեր ալ որոնց կենդանութեան ատեն գրուած էր իբր ազգասիրաց եւ բարեկամաց, սակայն մինչեւ մեր ձեռքը հասնելով, այժմ կը հրատարակենք՝ մեր բանաստեղծ ազգայնոց փայլուն ծառայութեան մ'ընծայել նպաստելու։

Ուստի, . . . Խմբագիր, հաճեցէք Ձեր պատուական թերթին մէջ տեղին մը շնորհել։

Ա. Ա.

ՔՆԱՐ ԿՈՒՍԻՆ

Նուագէ 'ի մաքի գիշեր 'ի բարձրադէպ սիրոյն կատար,
Եւ զուարթաժպիտ անմեղ յոյժ հրեշտակ փայլեր հեշտալից,
Միրոն ընդ մերթ փայլատակմանց ...
...

Եւ հոյան երգէք, եւ հողայքն մորն յիշեանց 'ի քնարանն
Եւ քնարն անոյշ փափուկ հնչումն ...
. . . զգուշ հոգա։

Մ. ՊԷՇԻԿԹԱՇԼԵԱՆ.

ՀԱՒԱՔՈՒՄՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵԴՐ. ՏՐՈՑ

1871—1872

ՑՈՒՑԱԿ 20րդ.

Նախորդ հրատարակութեան գումարը	72.700
Մեծապատիւ էֆէնտիք	
Համբարձում Գլճեանեան	75
Մարտիրոս Հարենց	75
Յարութիւն Պետրոսեան	75
Տիգրան Մելիքեան	75
Թագւոր Արմենեան	75
Պետրոս Յակոբեան	25
Գրիգոր Պէրպէրեան	75
Մկրտիչ Մուրատեան	75
Ստեփան Ղուկասեան	25
Մովսէս Սարգիսեան	25
Յարութիւն Ազարիկեան	25
Մկրտիչ Գէյլուեան	25
Ռուբէն Յովհաննէսեան	25
Յովհաննէս Յակոբեան	25
Ստեփան Գասպարեան	25
Նշան »	25
Յակոբ Մինասեան	25
Աւետիս Ալէքսանեան	25
» Հայրապետեան	25
Յակոբ Գրիգորեան	25
Աֆէթ Կարապետեան	25
Բարսեղ Յովհաննէսեան	25
Ղազար Յարութիւնեան	25
Մ. Պետրոս Միսաքեան	75
Սամուէլ Միքայէլեան	75
Յարութիւն Սամուէլեան	75
Կարապետ Յ. Շահինեան	75
Գրիգոր Գ. Նորաշէեան	75
Յակոբ Յիւմիւշեան	75
Պօղոս Սէրվէրեան	75
Քէրովբէ Պաղտասարեան	75
Մելքիսեդեկ Համբարձումեան	75
Բարթողիմէոս Կէլէկեան	75
Յարութիւն Խ. Նարտունեան	75
Կարապետ »	75
» Պօղոսեան	25
Յովհաննէս Շահինեան	25
Միքայէլ Նիկողոսեան	25
Գաբրիէլ »	25
Միքայէլ Խաչատուրեան	25
Պետրոս Մուրատեան	25
Յակոբ Յ. Բէքթաշեան	25
Նիկողոս Խ. Տէօրէեան	25
Գրիգոր » »	25
Մ. Գաբրիէլ Տ. Գաբրիէլեան	25
Մանուկ Մինասեան	25
Միքայէլ Ստեփանեան	25
Նիկողոս »	25
Գառնիկ Է. Կարմրուկեան	25
Աւետիս Ս. Քէօսէեան	75
Վարդերես Միսաքեան	75
Ստեփան »	75
Սարգիս Գուլթեան	75
Խաչիկ Երկանեան	75
Գասպար Լաթիֆեան	75
Յովհաննէս Աչքմեան	75
Յակոբ Մրճիկեան	75
Սահակ Թորոսեան	75
Քրիս Ռունեան	75
Համբարձում Բէյլերեան	75
Միհրան Աճեմեան	75
Սիրական Մանկասարեան	25
Նշան Ե. Ռուսեան	25
Յովհաննէս Ե. »	25
Անդրանիկ Մկրտիչեան	25
Գասպար Մանուկեան	25
Սիմոն Պետրոսեան	75
Գառնիկ »	75
Զաւէն Աստուածատուրեան	75
Մկրտիչ Միքայէլեան	75
Գումար մինչ 'ի ապրիլ վերջ	76.200

30 ապրիլ 1872
Պատրիարքարանի Հայոց
Գում-Գաբու.

'ի Դիւանէ Ազգ.
Կեդր. Տնտ. Խորհրդոյ
Ատենադպիր
Դոկտ. Յ. Ռ. Հայկեան

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

ԵԳԻՊՏՈՍԵԱՆ ԻՄԱՍՏԱՍԻՐԻ

ԱՌԱՋԻ՞Ն [illegible]

ԹԱՐԳՄԱՆԵԱՑ

Հ. [illegible] Վ. [illegible]

ՎԻՆԵՏԻԿ Ս. ՂԱԶԱՐ

Եգիպտոսեան փիլիսոփային իմաստասիրութեան բազմադարեան կենդանի Հանրագիտակ այս չքնաղ գրքոյկը, որուն մէջ առածներէն զատ կարծեօք թէ քրիստոնէի մը գրչէն ելած են եւ մեծ պատիւ կընեն հեթանոս փիլիսոփային Հայերէն գրաբար թարգմանութիւնն ու իր պարզ եւ ընտիր ոճովը աւելի սիրելի կընէ այն գրքուկը ընթերցողներուն. Կը գտնուի ամէն գրավաճառաց քով. Գին 1 ֆր. 75 սանթիմ

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

Կայսերական զօրաց սպառազէն համար սոյն [illegible] ընծայուած 21,000 օխայ (զոյն մեկ հազար) ասպրի եւ 5000 օխայ (հինգ հազար) [illegible] [illegible] կերպով սպաս կատարի աճուրդը [illegible] օր մայիս 10ին ՚ի Ցորի Շուկայ.

[illegible] մէկտեղ ստացանքը ծանուցանել [illegible] [illegible] կը հրաւիրուին [illegible] օրը ժամը 6ին մինչեւ ՚ի Ցորի Շուկայ [illegible] գտնուելով [illegible].

4 մայիս 1872

ի Դուռն Պատերազմական

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

Խորհուրդ ներկայացնելով ազգային [illegible] գրութեան [illegible] համար. Անգլիոյ Ընկերութեան [illegible] գոյշ շոգենաւերու ամէն երկուշաբթի եւ հինգշաբթի օրերը Պոլիսէն [illegible] համերգ, եւ շաբաթ [illegible] օրերն ալ [illegible] [illegible] [illegible] Պոլիս պիտի գան.

ԽՄԲԱԳԻՐ—ՏՆՕՐԷՆ
Կ. Օ. ԽԱՉԻԿԵԱՆ

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ՄԱՍԻՍ ԼՐԱԳՐՈՅ
Կ. ՊՈԼԻՍ ՉԻՆԻԼԻ ԽԱՆ

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻԻ
ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐՈՒՆ ԵՐԹԵՒԵԿԻ ԺԱՄԵՐԸ

1872 ՄԱՅԻՍ 1 ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ ՕՐԷՆ ՍԿՍԵԱԼ

ՎՈՍՓՈՐԻ ԽԱՂՆՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐԸ

Ժամ Թիւ — Եւրոպական եզերք

10 30 1 Ստամպօլէն Պէօյիւքտէրէ Թարապիա, Պէյքօզ, Եէնիքէօյ, Էմիրկեան Ռ. Հիսար.
11 23 Ստամպօլէն Մէգարպուրնու, Պէօյիւքտէրէ, Թարապիա, Եէնիքէօյ, Գոյանճըք Ռ. Հիսար, Պէպէք.
11 45 2 Ստամպօլէն Պէօյիւքտէրէ. Թարապիա Եէնիքէօյ, Էմիրկեան Հիսար, Պէպէք.
12 45 22 Պէօյիւքտէրէէն Թարապ. Եէնիքէօյ Իսթինիէ Էմիրկ. Ռ. Հիսար Պէպէք.
1 15 20 Բուիւքէր ու Ստամպօլ Գալաթայէն Մէգարպուրնու, Պէօյիւքտէրէ Թարապիա. Եէնիքէօյ, Էմիրկեան Գոյանճըքէօյ, Ռ. Հիսար (Ուրբաթ օրերը ժամը 1ը 12ին).
2 45 18 Ստամպօլէն Մէգարպուրնու Պէօյիւք. Թարապիա, Եէնիքէօյ Գոյանճըքէօյ, Ռ. Հիսար, Պէպէք Արնաւուտքէօյ Օրթաքէօյ, Պէշիկթ. (Բացի Ուրբաթէ).
3 30 23 Ստամպօլէն Պէօյիւքտէրէ. Թարապիա, Եէնիքէօյ Իսթինիէ Էմիրկեան Ռ. Հիսար, Պէպէք Արնաւուտքէօյ, (Ուրբաթ օրերը ժամը 3 1/4ին Օրթաք. Պէշիկ. որ)
4 30 22 Պէօյիւքտէրէէն Թարապ. Եէնիք. Իսթին. Էմիրկեան Ռ. Հիսար. Արնաւուտ. Օրթաք. Պէշիկ.
5 30 2 Պէօյիւքտէրէ Թարապիա Եէնիքէօյ Էմիրկ Ռ. Հիսար, Պէպէք. Արնաւ. Գուրուչ. Օրթաք. Պէշիկթաշ.
6 30 4 Ստամպօլէն Պէօյիւքտէրէ Թարապիա, Պէյքօզ. Եէնիքէօյ, Էմիրկեան Գանլըճա, Ռ. Հիսար Չուպուքլու, Արնաւուտքէօյ, Պէյլէրպէյ Օրթաքէօյ Գուզկունճուկ, Պէշիկթաշ, Իւսկիւտար.
8 30 23 Ստամպօլէն Մէգարպուրնու, Պէօյիւքտէրէ, Թարապիա, Պէյքօզ Եէնիքէօյ Գոյանճ. Ռ. Հիսար Պէպէք Արնաւուտքէօյ, Օրթաքէօյ Պէշիկթաշ, Գապաթաշ.
9 30 11 Մէգարպուրնուէն Պէօյիւքտէրէ Թարապիա, Եէնիքէօյ Իսթին. Էմիր. Ռ. Հիսար, Արնաւուտքէօյ, Գուրուչէշմ. Օրթաք. Պէշիկթաշ.

Ասիական եզերք

11 15 Արնաւ. Գուրուչ. Գուզկ. Պէշիկթաշ
11 30 6 Արնաւուտքէօյ, Գուրուչէշմէ, Օրթաքէօյ, Պէշիկթաշ.
12 5 Արնաւուտքէօյ, Գուրուչէշմէ, Օրթաքէօյ.
12 30 11 Արնաւուտքէօյ, Գուրուչէշմէ Օրթաքէօյ, Պէշիկթաշ, Գապաթաշ.
12 30 15 Պէշիկթաշ Գապաթաշ.
1 4 Արնաւուտ. Գուրուչ. Օրթաքէօյ.
1 30 15 Պէշիկթաշ Գապաթաշ.
1 30 6 Արնաւուտ. Գուրուչ. Օրթաք. Պէշիկ. Գապաթաշ.
2 5 Արնաւուտքէօյ Գուրուչէշմէ Օրթաքէօյ.
2 30 11 Արնաւուտքէօյ Գուրուչէշմէ, Օրթաքէօյ, Պէշիկթաշ, Գապաթաշ.
2 30 15 Պէշիկթաշ, Գապաթաշ.
3 30 6 Արնաւուտքէօյ Գուրուչէշմէ Օրթաքէօյ Պէշիկթաշ, Գապաթաշ.
4 15 20 Արնաւ. Գուրուչ. Գուզկ. Պէշիկթաշ, Գապաթաշ.
5 15 Արնաւուտքէօյ, Պէյլէրպէյի Օրթաքէօյ Գուզկ Իւսկիւտար. Գապաթաշ.
7 5 Արնաւ. Գուրուչէշմէ, Օրթաքէօյ, Պէշիկթաշ, Գապաթ.
10 6 Արնաւուտքէօյ Վանիքէօյ, Չէնկէլ, Գուզկունճուկ.
11 5 Արնաւուտքէօյէն ուղղակի կամուրջ.

Ասիական եզերք

12 21 Պէյքօզ Բաշպաղչէ Գանլըճա, Ա. Հիսար, Գանտիլլի Վանիք. Չէնկէլքէօյ, Պէյլէրպէյ, Գուզկունճուկ.
12 4 Վանիքէօյէն Չէնկէլ, Պէյլէրպ. Գուզկունճ. Կամուրջ.
12 45 28 Պէօյիւքտ. Պէյքօզ Բաշպաղչէ, Գանլըճա, Ա. Հիսար, Վանիքէօյ Չէնկէլքէօյ Պէյլէրպէյ. Գուզկունճուկ.
2 25 Պէօյիւքտ. Պէյքօզ, Բաշպաղչէ, Գանլըճա, Ա. Հիսար, Գանտիլլի Վանիքէօյ Չէնկէլ Պէյլէրպէյ Գուզկ
3 30 17 Պէօյիւք. Պէյքօզ. Բաշպաղչէ, Ուրբաթ բայց Համալէսի Գանլըճա Ա. Հիսար. Գանտիլլի, Վանիքէօյ, Չէնկէլքէօյ, Պէյլէրպէյի (բացի Ուրբաթէ).
8 30 21 Պէյքօզ, Բաշպաղչէ Գանլըճա Ա. Հիսար, Գանտիլլի Վանիք. Չէնկէլ. Պէյլէրպէյ Գուզկ. Իւսկիւտար (Ուրբաթ օրերը Ուրբաթ բայց Համալէսին)

ԳԱՄՈՒՐՋԷՆ ԵԼՆՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐԸ

Եւրոպական եզերք

4 15 4 Գապաթաշ, Իւսկիւտար Պէշիկթաշ, Գուզկունճուկ, Օրթաքէօյ Պէյլէրպէյ Արնաւուտքէօյ Գանտիլլի Ռ. Հիսար, Գանլըճա Էմիրկեան Եէնիքէօյ Պէյքօզ, Թարապիա Պէօյիւքտէրէ Ստամպօլ.
4 30 23 Պէշիկթաշ, Օրթաքէօյ Արնաւուտքէօյ Պէպէք Ռ. Հիսար Էմիրկեան Իսթինիէ Եէնիքէօյ Թարապիա, Պէօյիւքտէրէ Մէգարպուրնու Ստամպօլ.
2 45 22 Գապաթ. Պէշիկթաշ, Օրթաքէօյ, Արնաւուտքէօյ Պէպէք Ռ. Հիսար Էմիրկ Եէնիքէօյ Թարապիա, Պէօյիւքտէրէ.
4 30 25 Պէշիկ. Օրթաք Գուրուչ. Արնաւուտ. Պէպէք. Ռ. Հիսար, Գոյանճ. Եէնիք. Պէյքօզ. Թարապիա. Պէօյիւքտէրէ. Մէգարպուրնու. Ստամպօլ.
5 30 5 Իւսկիւտար Պէշիկթաշ Գուզկունճուկ Օրթաքէօյ Պէյլէրպէյի Չէնկէլ Վանիքէօյ Պէպէք. Արնաւուտքէօյ
6 21 Պէշիկթաշ. Օրթաք. Պէյլէրպէյ Արնաւուտ. Գանտիլլի Ռ. Հիսար Էմիրկեան Եէնիք. Թարապիա Պէօյիւքտէրէ Մէգարպուրնու.
7 30 11 Պէշիկթաշ Օրթաքէօյ Արնաւուտքէօյ Ռ. Հիսար Էմիրկեան Եէնիքէօյ Թարապիա Պէօյիւքտէրէ Մէգարպ.
8 45 2 Արնաւ. Պէպէք. Ռ. Հիսար Էմիրկեան Եէնիք. Թարապ. Պէօյիւք. Մէգար Ստամպօլ.
9 30 1 Ռ. Հիսար Գոյանճըքէօյ Եէնիքէօյ Պէյքօզ Թարապիա, Պէօյիւքտէրէ Ստամպօլ.
10 22 Եէնիք. Թարապիա Պէօյիւքտէրէ, Մէգարպուրնու, Ստամպօլ Ռ. Ա. Գոյանճ.
10 15 23 Օրթաքէօյ Պէպէք Ռ. Հիսար Էմիրկեան, Իսթինիա, Եէնիքէօյ Թարապիա Պէօյիւքտէրէ, Ստամպօլ. (Բացի Ուրբաթէ)
10 30 18 Պէշիկթաշ Գուրուչ. Արնաւուտ. Ռ. Հիսար Գոյանճըքէօյ Եէնիք. Թարապ. Պէօյիւք. Ստամպօլ
10 45 20 Օրթաքէօյ Պէպէք Ռ. Հիսար, Էմիրկ. Իսթին. Եէնիք. Թարապիա. Պէօյիւքտէրէ Մէգարպուրնու.
11 15 25 Պէպէք Ռ. Հիսար Էմիրկեան Գոյանճըքէօյ Եէնիք. Թարապ. Պէօյիւքտ. Ստամպօլ.

Ասիական եզր

12 15 Պէշիկթաշ.
12 15 1 Պէշիկթաշ, Օրթաքէօյ Արնաւուտքէօյ.
12 45 6 Պէշիկթաշ Օրթաքէօյ Արնաւուտքէօյ
1 15 Պէշիկթաշ.
1 15 5 Պէշիկթաշ, Գուրուչ. Արնաւուտքէօյ.
1 45 11 Ուղղակի Արնաւուտքէօյ.
2 15 Պէշիկթաշ.
2 45 6 Պէշիկթաշ. Արնաւուտ.
3 30 20 Պէշիկթաշ Օրթաքէօյ Գուրուչէշմէ Արնաւուտքէօյ.
9 15 6 Պէշիկթաշ Օրթաքէօյ Գուրուչէշմէ Արնաւուտ Վանիքէօյ.
10 5 Գապաթաշ Պէշիկ Օրթաք. Գուրուչ. Արնաւուտ.
11 15 6 Գապաթաշ, Պէշիկթաշ Օրթաքէօյ Գուրուչէշմէ Արնաւուտ.
11 45 5 Պէշիկթաշ. Գուզկունճուկ. Արնաւուտքէօյ.
11 43 11 Օրթաքէօյ Գուրուչէշմէ Արնաւուտքէօյ
12 15 Պէշիկթաշ Օրթաքէօյ Գուրուչէշմէ.

Ասիական եզերք

2 30 2 Իւսկիւտար, Գուզկունճուկ Պէյլէրպ. Չէնկէլքէօյ Վանիք. Գանտիլլի. Ա. Հիսար Գանլըճա Բաշպաղչէ Պէյքօզ Պէօյիւք. (Ուրբաթ օրերը Ուրբաթ բայց Համալէսին)
3 30 15 Գապաթաշ, Պէշիկթաշ, Իւսկ. Գուզկունճուկ Պէյլէրպէյի Չէնկէլքէօյ Վանիքէօյ Պէպէք. Արնաւուտքէօյ.
9 15 Գապաթաշ Պէշիկթաշ, Գուզկունճուկ Պէյլէրպէյ Չէնկէլքէօյ. (Բացի Ուրբաթէ).
9 45 28 Գուզկունճուկ Պէյլէրպէյ, Չէնկէլքէօյ Վանիքէօյ Գանտիլլի Հիսար Գանլըճա, Բաշպաղչէ, Պէյքօզ Պէօյիւքտէրէ (Ուրբաթ օրերը ժամ 10 ին).
10 30 17 Պէյլէրպէյ Չէնկէլքէօյ Վանիքէօյ Գանտիլլի Ա. Հիսար Գանլըճա Ուրբաթ բայց Համալէսի Բաշպաղչէ. Պէյքօզ Պէօյիւքտէրէ (Բացի Ուրբաթէ).
10 30 15 Գապաթաշ, Գուզկունճուկ (բացի Ուրբաթէ)
11 21 Գուզկ. Պէյլէրպէյի Չէնկէլք. Վանիք. Ա. Հիսար Գանլըճա, Բաշպաղ. Պէյքօզ.
11 30 4 Գաբաթաշ. Գուզկ. Պէյլէրպէյ Չէնկէլ Վանիք.

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ

ԸՆԹԱՑԻԿ ՓՈԽԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆ
6 ՄԱՅԻՍ

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԼԻՐԱՅԻ ՀԵՏ 100 ԴՐՈՒՇԻՆ

Լոնտրա 3 ամիս դուրուշ	108
Փարիզ	23.40

ԸՆԹԱՑԻԿ ԴՐԱՄՆԵՐ
6 ՄԱՅԻՍ

Անգլ. լիրա	դուրուշ	109.6
Նաբօլէոն ոսկի	»	86.38
Իմբէրիալ ոսկի	»	89.4
Քէրէսթէ?	»	51.42
Հինգ ֆրանք	»	—
Հինգնոց	»	104.35
Պէշլիք	»	119.30

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ 6 ՄԱՅԻՍ

ԱՐՄՏԻՔ

Ցորեն կարծր Պէսարապիա	29	—34
» » Ազով	32	—33
» » Պալէրմ	30	—32
» » Պուրկազ	30	—32
» » Թէքիրտաղ	30	—32
» կակուղ Ազով	30	—33
» » Պէսարապիա	28	—32
Նիկոմ Թուզլա?	28	—32
Ցորեն կակուղ Պուրկազ	28	—32

Վառնա	30—32
» » Պալէրմ	28—30
Եգիպտացորեն Թուզլա	19—20
» Անատօլ.	17—18
Գարի Թուզլա	14—14½
» Անատօլ.	

ՆԵՐՔԻՆ ԲԵՐՔ

ԽՕՋԱՂԻ ԶՕՐ

Պուրսա	դուրուշ	—
Անատօլու	—	—
Ֆօլօս		
Լուիրնէ	»	
Ձախոծ	»	

ԲԱՄԲԱԿ — դուրուշ

Կէլլէ?	հոխա	9 1/4
Իզմիր	»	10 1/2
Ադանա	»	9
Գարահիսար	»	8
Վրացական	»	8 1/2

ԲՈՒՐԴ

Անատօլու լուացուած հոխա	»
» չլուացուած	»
Ռումէլի լուացուած	»
» չլուացուած	»
Վրացական լուացուած	»
» կէս	»
» չլուացուած	»
Տաղթիկ	»
Իւղի ճէնկ	»

ՄՈԶԻ

Պաղտատական	հոխա	11—
Անատօլու	»	10—1/2
Ձիերու	»	6—7

ՃԷՐԻՒ

Կովերու Ա. տեսակ	հոխա	21	
» Բ. »	»	19	—
Լէհաստանի	»	»	21
Թորգամ	»	»	
Եզեկէր	»	»	
Նօգդամ	»	»	
Ձօրադ			

ՓԻՍԻԻՔ

Բենկիլիսի	հոխա	20 —
Գաստամօնիա	»	48 —
Պէյբազար	»	54 —
Ձէրդէգ	»	—
Վան	»	29 —

ԱՇՆԻ ՄՈՐԹ

Ամասիա	7	կտոր մէկ Օ. Լ.		
Նօզկատ	7	»	»	»
Սիվաս	»	»	»	»
Էրզրում	7½	»	»	»
Գայսէրի	»	»	»	»

ՁԷԹ

Միտիլլիոյ	հոխա	7½—
Այվալը	»	6½—
Սամոս	»	10—
Կրետէի	»	6½

Պղնձե Թաղած երկիրն մէջ		9½—10	
Աֆիոն	»	260	—273
Թիթըռ	»	29	—30
Մուսաք	»		—
Կանաչ Անատ.	Թէլ		—
»	Բանտիլի »		—
Մետաքս Պայրուտ. Պէյ.	»	42	—44
Պիտակ		—	—

ԱՐՏԱՔԻՆ ԲԵՐՔ

դուրուշ

Խահվէ Ռիօ Ա. տեսակ 100 հոխ.		1200—	
» Բ. »	»	1140	
Լէկէն	»	16	—16 1/2
Շաքար փոշի Հալ.	կնդ.	240—	
» » Գազզ.	»		—
» դլուխ Գազզ.		290—	
Ձայ Թէնիօ	հոխան	26	—
» Բէքօ Ծաղիկ	»	45	—60
Անագ (գալայ)	կնդ.	1060—	
Պղպեղ (պիպեր)	հոխա	10 1/4—	
Կնդրուկ (Ժիվիոն) Պէնիկալ	»	100	—140
» » Մարսիլ	»	—	—70
Ձիթ միտա. 100 հոխա՝ Փր.		90	—
Երկաթ ձողաձեւ		84	—
» տափակ		98	—
» ընտրած		80	—82
Քարիֆիօն		112	—118
Երիւծ խոտեր 100 Թել. Փր.		45	
Կապար կղ Իսպանիոյ		13	—14
Խաւիար		35	—40